

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือและกระบวนการที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มนุษย์เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติ ดังนั้นการจะพัฒนาประเทศให้เจริญจึงจำเป็นต้องจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนเป็นสิ่งสำคัญและหัวใจของระบบการศึกษาทุกระบบ ในการจัดการเรียนการสอนเป็นแผนยุทธศาสตร์ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ ที่ต้องการ

จากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการดังกล่าว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา นอกจากจะต้องจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเกิดความรู้คู่คุณธรรมแล้ว ยังต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ชีวิตจริงของตนเองในท้องถิ่น สถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงต้องตระหนักถึงความสำคัญรวมทั้งต้องดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนสามารถนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดสัมฤทธิ์ผลบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้อย่างแท้จริง

นอกจากนั้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในมาตราที่ 22 ได้กำหนดให้ การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียน มีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและ ตามศักยภาพ สอดคล้องกับมาตรา 24 ข้อ 2 ข้อ 3 และ ข้อ 5 ได้ระบุให้การจัดกระบวนการ เรียนรู้ เพื่อฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้ มาใช้ เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิด เป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัด บรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมี ความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจ เรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ และในมาตราที่ 30 ให้ สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

แห่งชาติ, 2542. หน้า 12-16) โดยมีบทบาทของครูเป็นผู้เอื้ออำนวยกระบวนการเรียนรู้(Facilitator) และจัดการเรียนรู้ตามสภาพและธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับการเสริมสร้างศักยภาพการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลให้เจริญได้ถึงขีดสุดเพื่อเป้าหมายของการจัดการศึกษาให้เป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2542. หน้า 2) และการที่จะให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่เก่ง ดี และมีความสุขได้นั้นย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ (สุมณ อมรวิวัฒน์, 2541. หน้า 5) โดยที่องค์ประกอบที่จะก่อให้เกิดคุณสมบัติเหล่านั้นก็ต้องมีหลายอย่าง มีทั้งผู้บริหาร ครู อาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ หลักสูตร สื่อการเรียนการสอนเหล่านี้คือองค์ประกอบ องค์ประกอบนี้จัดขึ้นมาเพื่อทำให้กิจกรรมคือ กระบวนการเรียนการสอนกิจกรรมที่ต้องนำไปสู่ความสำเร็จ ให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายก็คือเกิดความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของตัวผู้เรียน และกิจกรรมนั้นเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีสิ่งๆที่เรียกว่าเป็นตัวป้อนหรือปัจจัย ได้แก่สื่อการเรียน หลักสูตรหรือความรู้ของครู เทคนิควิธีสอนต่างๆ อีกมาก (วัลลภ กันทรัพย์, 2538, หน้า,9)

การจัดการศึกษาในอดีตที่ผ่านมาเป็นภาระหน้าที่ของชุมชน ในการศึกษาแก่ลูกหลานและสมาชิกของชุมชน โดยมีพ่อแม่ คนเฒ่า คนแก่ และช่างฝีมือเป็นผู้ถ่ายทอดภูมิปัญญาวิชาความรู้ให้แก่เด็กการจัดการศึกษาในลักษณะนี้จึงมีรูปแบบที่หลากหลายและสอดคล้องกับพื้นฐานหรือวิถีชีวิตของชาวบ้านในชุมชน แต่ความหลากหลายของรูปแบบการศึกษาที่เคยมีในชุมชนได้สูญหายไปเมื่อรัฐเข้ามาควบคุมการจัดการศึกษา และการนำเอาระบบการศึกษาของประเทศตะวันตกและภูมิปัญญาสากล เข้ามาเป็นกระแสหลักในการจัดการศึกษาแทนระบบการศึกษาเดิม จึงทำให้ภูมิปัญญาไทยโดยเฉพาะในส่วนของการศึกษาพื้นบ้านได้ถูกตัดออกจากการเรียนรู้ในวิถีชุมชนจนเกือบจะหมดสิ้นแล้ว (สามารถ จันทรสूरย์ และ ประทีป อินแสง, 2541, หน้า, 3) จะเห็น

ได้ว่าการกำหนดนโยบาย หลักการและแนวปฏิบัติจากหน่วยงานที่อยู่ส่วนกลาง ทำให้หลักสูตรที่สอนห่างไกลชีวิตจริงของชุมชน ผู้เรียนรู้เรื่องไกลตัวมากกว่าที่จะรู้เรื่องตัวเองทำให้เกิดปัญหาการดำรงชีวิต (อังกุล สมคะเนย์, 2535, หน้า ,4)

บ้านโนนเสลา ตำบลหนองตูม อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดชัยภูมิ เป็นหมู่บ้านหัตถกรรมการทอผ้าซิด ที่เป็นจุดเด่นของหมู่บ้าน มีกลุ่มสตรีแม่บ้านรวมกลุ่มจัดตั้งอาชีพเพื่อส่งเสริมรายได้ของครอบครัว เป็นชุมชนที่มีการพัฒนาอาชีพหัตถกรรมที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ควรอนุรักษ์ สืบทอด ภูมิปัญญา และพัฒนาองค์ความรู้ท้องถิ่นโดยบูรณาการ โครงสร้างการเรียนรู้ของกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี 7 หัวข้อ ประกอบด้วย ความหมายของงาน ความสำคัญและประโยชน์ของงาน มีทฤษฎีสับสนุนหลักการของงาน วิธีการและขั้นตอนของการทำงาน กระบวนการทำงาน การจัดการเทคโนโลยี เทคโนโลยี

สารสนเทศมาใช้ในการทำงาน การสร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่ ๆ คุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมในการทำงานและการประกอบอาชีพ

จากความสำคัญจำเป็ดังกล่าว คณะผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการประดิษฐ์ตุ๊กตาช้างไทยด้วยผ้าขิดเพื่องานธุรกิจ ซึ่งจะนำไปใช้เป็นหน่วยการเรียนรู้หนึ่งในสาระการเรียนรู้พื้นฐานในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

จากสาระสำคัญของทฤษฎี แนวคิดเชิงทฤษฎี แนวปฏิบัติของสถานศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สาระการเรียนรู้งานอาชีพ และเทคโนโลยี ครูผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทที่สำคัญที่สุด ในการนำหลักสูตรไปใช้ จากการศึกษาังไม่มีผลการวิจัยในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงควรเห็นศึกษาโดยผลการวิจัยครั้งนี้ จะได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ ในการวางแผนหรือกำหนดนโยบายทางการศึกษาด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับผู้บริหารในระดับสูงสุด ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารสถานศึกษาในระดับโรงเรียน ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับกรมในการที่จะนำผลวิจัยมาใช้ปรับปรุง ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนในการพัฒนาหลักสูตร ให้มีความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน มีประสิทธิภาพ และเป็น ประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง

จุดมุ่งหมายของการศึกษา

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้ามุ่งหมายหลัก เพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การประดิษฐ์ตุ๊กตาช้างไทยด้วยผ้าขิดเพื่องานธุรกิจ สาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะ ดังนี้

1. เพื่อสร้างและหาคุณภาพหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การประดิษฐ์ตุ๊กตาช้างไทยด้วยผ้าขิดเพื่องานธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. เพื่อทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การประดิษฐ์ตุ๊กตาช้างไทยด้วยผ้าขิดเพื่องานธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ได้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การประดิษฐ์ตุ๊กตาช้างไทยด้วยผ้าชิตเพื่องานธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. ทำให้ได้เอกสารประกอบหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การประดิษฐ์ตุ๊กตาช้างไทยด้วยผ้าชิตเพื่องานธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
3. นักเรียนมีความรู้เข้าใจ มีทักษะปฏิบัติและความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพที่สุจริต รักภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง
4. เป็นพื้นฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีในการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อไปสู่การประกอบอาชีพในชุมชน

ขอบเขตของการวิจัย

คณะผู้ศึกษาแบ่งการวิจัยออกเป็น 2 ขั้นตอน โดยกำหนดขอบเขตในแต่ละขั้นตอนออกเป็น 3 ด้าน คือ ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล ขอบเขตด้านเนื้อหา และขอบเขตด้านตัวแปรซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาคุณภาพหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การประดิษฐ์ตุ๊กตาช้างไทยด้วยผ้าชิตเพื่องานธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ในตอนนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างและหาคุณภาพหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การประดิษฐ์ตุ๊กตาช้างไทยด้วยผ้าชิตเพื่องานธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

1. กลุ่มแม่บ้านบ้านโนนเสลา อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งมีประสบการณ์ในการผลิตและจำหน่ายผ้าชิตและผลิตภัณฑ์จากผ้าชิตไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 5 คน
2. ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ที่มีคุณสมบัติดังนี้
 1. ศึกษานิเทศก์ที่เชี่ยวชาญและชำนาญการพิเศษ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการพัฒนาหลักสูตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและมีประสบการณ์ทำงานไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 2 คน

2. เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่จบการศึกษาด้านหลักสูตร รับผิดชอบเป็นวิทยากรอบรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรท้องถิ่น มีประสบการณ์การทำงานไม่น้อยกว่า 20 ปี จำนวน 2 คน
3. เป็นครูสอน ตำแหน่ง ค.ศ. 3 ขึ้นไป ในสถานศึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้มีประสบการณ์มาแล้วไม่น้อยกว่า 20 ปี จำนวน 1 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว สาระที่ 2 การอาชีพ สาระที่ 3 การออกแบบและเทคโนโลยี สาระที่ 4 เทคโนโลยีสารสนเทศ สาระที่ 5 เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เรื่อง การประดิษฐ์ตุ๊กตาช้างไทยด้วยผ้าชิต จากโครงสร้างการเรียนรู้กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ประกอบด้วย ความหมายของงาน ความสำคัญและประโยชน์ของงาน มีทฤษฎีสนับสนุนหลักการของงาน วิธีการและขั้นตอนของการทำงาน กระบวนการทำงานการจัดการ เทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศ และแนวทางในการประกอบอาชีพ การนำเทคโนโลยี เทคโนโลยี เทคโนโลยีและแนวทางในการประกอบอาชีพ การนำเทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำงาน การสร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่ ๆ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมในการทำงานและประกอบอาชีพ

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษาค้นคว้า

1. ข้อมูลเบื้องต้นที่เกี่ยวกับการจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ของหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การประดิษฐ์ตุ๊กตาช้างไทยด้วยผ้าชิต เพื่องานธุรกิจ ในด้านความรู้เกี่ยวกับการประดิษฐ์ตุ๊กตาช้างไทยด้วยผ้าชิต
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การประดิษฐ์ตุ๊กตาช้างไทยด้วยผ้าชิต เพื่องานธุรกิจ

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น การประดิษฐ์ตุ๊กตาช้างไทยด้วยผ้าขิดเพื่อ งานธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ปีการศึกษา 2550

กลุ่มตัวอย่าง เพื่อใช้ในวันศุกร์ คือ หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การประดิษฐ์ตุ๊กตาช้างไทยด้วย
ผ้าขิดเพื่องานธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองหญ้าขาวนวก ตำบลหนองตม อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ปีการศึกษา 2550 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 40 คน โดยการ
เลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

ขอบเขตด้านเนื้อหา

สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว สาระที่ 2 การอาชีพ สาระที่ 3 การออกแบบและ
เทคโนโลยี สาระที่ 4 เทคโนโลยีสารสนเทศ สาระที่ 5 เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ กลุ่มสาระ
การเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เรื่อง การ
ประดิษฐ์ตุ๊กตาช้างไทยด้วยผ้าขิด จากโครงสร้างการเรียนรู้กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี
ประกอบด้วย ความหมายของงาน ความสำคัญและประโยชน์ของงาน มีทฤษฎีสนับสนุนหลักการของ
งาน วิธีการและขั้นตอนของการทำงาน กระบวนการทำงานการจัดการ เทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศ
และแนวทางในการประกอบอาชีพ การนำเทคโนโลยี เทคโนโลยี เทคโนโลยีและแนวทางในการประกอบ
อาชีพ การนำเทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำงาน การสร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือ
วิธีการใหม่ ๆ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมในการทำงานและประกอบอาชีพ

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ การเรียนตามหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การประดิษฐ์ตุ๊กตาช้างไทยด้วยผ้าขิด
เพื่องานธุรกิจ กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี

ตัวแปรตาม ได้แก่

1. ทักษะกระบวนการทำงาน
2. ความสามารถในการจัดนิทรรศการแสดงผลภัณฑ์

3. คุณภาพชิ้นงาน
4. คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ผู้ศึกษาค้นคว้าข้อกำหนดความหมายของคำศัพท์เฉพาะบางคำในการศึกษาครั้งนี้ ดังนี้

1. หลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง หลักสูตรที่คณะผู้ศึกษาค้นคว้าพัฒนาขึ้นโดยอาศัยหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การประดิษฐ์ตุ๊กตาช้างไทยด้วยผ้าขิดเพื่องานธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้และเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยมีกระบวนการในการปรับสาระในการเรียนรู้เพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง การประดิษฐ์ตุ๊กตาช้างไทยด้วยผ้าขิดเพื่องานธุรกิจ ให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน โดยมีองค์ประกอบของหลักสูตรดังนี้ หลักการและเหตุผล วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย โครงสร้างหลักสูตร คำอธิบายหน่วยการเรียนรู้ แนวการจัดการเรียนการสอน สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผลใช้โครงสร้างการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้และเทคโนโลยี ประกอบด้วย ความหมายของงาน ความสำคัญและประโยชน์ของงาน มีทฤษฎีสนับสนุนหลักการของงาน วิธีการและขั้นตอนของการทำงาน กระบวนการทำงานการจัดการ เทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศ และแนวทางในการประกอบอาชีพ การนำเทคโนโลยี เทคโนโลยี เทคโนโลยีและแนวทางในการประกอบอาชีพการนำเทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำงาน การสร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่ ๆ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมในการทำงานและประกอบอาชีพ จัดทำเป็น 7 หน่วย การเรียนรู้ย่อยประกอบด้วย หน่วยที่ 1 มาตรฐานการประดิษฐ์ตุ๊กตาช้างไทยด้วยผ้าขิด หน่วยที่ 2 รวมจัดกระบวนการสร้างงานประดิษฐ์ตุ๊กตาช้างไทยด้วยผ้าขิดหน่วยที่ 3 หลากหลายแนวทางการประกอบอาชีพ หน่วยที่ 4 เทคโนโลยีเพิ่มคุณค่าการสร้างงาน หน่วยที่ 5 สร้างสรรค์และพัฒนาผลิตภัณฑ์ หน่วยที่ 6 คุณธรรมนำความรู้คู่งานอาชีพ หน่วยที่ 7 การจัดนิทรรศการแสดงผลผลิตภัณฑ์ และ 17 แผนการเรียนรู้

2. ทักษะกระบวนการทำงาน หมายถึง การลงมือทำงานด้วยตนเองโดยมุ่งเน้นการฝึกวิธีการทำงานอย่างสม่ำเสมอ ทั้งการทำงานเป็นรายบุคคล การทำงานเป็นรายกลุ่ม ซึ่งจะทำให้สามารถทำงานได้บรรลุตามเป้าหมาย ได้แก่ การวิเคราะห์งาน การวางแผนในการทำงาน การปฏิบัติงาน และการประเมินผลการทำงาน โดยทักษะในการปฏิบัติงานของนักเรียนในการเรียนหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การประดิษฐ์ตุ๊กตาช้างไทยด้วยผ้าขิดเพื่องาน กลุ่มสาระการเรียนรู้และเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 วัดได้จาก แบบประเมินทักษะกระบวนการทำงาน ที่คณะผู้ศึกษาสร้างขึ้น

ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ในด้าน การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ การงานแผนการทำงาน การปฏิบัติงานตามขั้นตอน ลักษณะนิสัยในการทำงาน การประเมินในการปฏิบัติงาน และสรุปผลงาน

3. คุณลักษณะในการทำงาน หมายถึง คุณลักษณะในการทำงานของนักเรียนในการเรียน หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การประดิษฐ์ตุ๊กตาช้างไทยด้วยผ้าขิดเพื่องานธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 วัดได้จาก แบบประเมินคุณลักษณะในการทำงานที่ คณะผู้ศึกษาสร้างขึ้น ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ในด้าน มีความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม มีความรับผิดชอบในการทำงาน มีระเบียบในการทำงาน มีความขยันในการทำงาน มีความประหยัด

4. ความสามารถในการจัดนิทรรศการ หมายถึง ความสามารถในการจัดแสดงผลิตภัณฑ์ บทบาทผู้ผลิตหรือจำหน่ายสินค้า สามารถวัดได้จาก แบบประเมินความสามารถในการจัดนิทรรศการที่ คณะผู้ศึกษาสร้างขึ้น ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ในด้าน จัดสถานที่ได้เหมาะสม เลือกรูปแบบการจัดได้ถูกต้อง มีความคิดสร้างสรรค์ สาธิตผลงานตัวเองด้วยความชื่นชม ภาคภูมิใจผลงานตัวเอง

5. คุณภาพชิ้นงาน หมายถึง ความประณีต ความถูกต้องตามลักษณะงาน ความคงทน ความสวยงาม และประโยชน์ใช้สอย ตุ๊กตาช้างไทยด้วยผ้าขิดที่นักเรียนได้ประดิษฐ์ขึ้นมาสามารถวัดได้จาก แบบประเมินคุณภาพชิ้นงานที่คณะผู้ศึกษาสร้างขึ้น ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ในด้าน ความประณีต ความถูกต้องตามลักษณะงาน ความคงทนของงาน ความสวยงาม ประโยชน์ใช้สอย

6. คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม หมายถึง ตุ๊กตาช้างไทยด้วยผ้าขิดที่นักเรียนได้ประดิษฐ์ขึ้นมา สามารถวัดได้จาก แบบประเมินชิ้นงานที่คณะผู้ศึกษาสร้างขึ้น ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ในด้าน การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ การปฏิบัติงานตามขั้นตอน ลักษณะนิสัยในการทำงาน ผลงานประณีตสวยงาม งานนำเสนอ